

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/73/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2509204528
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Horváthová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2509204528.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Dominika Horváthová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľubica Spálová v spore žalobcu: A. B., trvale bytom A. C. XX, zastúpeného JUDr. Máriou Trylčovou, advokátkou v Senici, J. Kráľa 738/12, proti žalovanej: B. D., trvale bytom A. C. XX, o zriadenie vecného bremena, na odvolanie žalobcu v časti výrokov I. až IV. rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 9C/149/2009-314 zo dňa 27.07.2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. až IV. **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanej **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacích konaní sp. zn. 9Co/12/2018 a sp. zn. 24Co/73/2023 a dovolacieho konania sp. zn. 6Cdo/16/2023.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie pôvodne v konaní rozhodol v poradí prvým rozsudkom z 26.09.2013 č.k. 9C/149/2009-192 tak, že výrokom I. zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v k. ú. A. C., obci A. C. zapísaných Správou katastra Piešťany na LV č. XXX ako parc. č. 127 o výmere 432 m² (záhrady), parc. č. 128 o výmere 628 m² (zastavané plochy a nádvoria), parc. č. 129 o výmere 1353 m² (záhrady), výrokom II. do výlučného vlastníctva navrhovateľa sa prikazujú novovytvorené parcely reg. C KN a to parc. č. 127/1 o výmere 316 m² (záhrada), parc. č. 128/1 o výmere 286 m² (zastavané plochy), parc. č. 129/1 o výmere 478 m² (záhrada), parc. č. 129/3 o výmere 127 m² (zastavané plochy) v podiele 1/1 podľa geometrického plánu č. 9C/149/2009 zo dňa 19.10.2012 vyhotoveného znalkyňou z odboru geodézia a kartografia, odvetvie geodézia Ing. Yvetou Strhanovou, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku, výrokom III. prikázal do podielového spoluvlastníctva odporcov v 1. a 2. rade novovytvorené parcely reg. CK N a to parc. č. 127/2 o výmere 326 m² (záhrada), parc. č. 128/2 o výmere 277 m² (zastavané plochy), parc. č. 129/2 o výmere 435 m² (záhrada), parc. č. 129/4 o výmere 168 m² (zastavané plochy), každému v podiele 1/2-ice, podľa geometrického plánu č. 9C/149/2009 zo dňa 19.10.2012 vyhotoveného znalkyňou z odboru geodézia a kartografia, odvetvie geodézia Ing. Yvetou Strhanovou, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku, výrokom IV. zriadil na novovytvorenej parcele reg. C KN č. 129/3 vecné bremeno - právo prechodu pešo i motorovým vozidlom v rozsahu parcely reg. C KN č. 129/3 v prospech odporcov v 1. a 2. rade, V. výrokom zriadil na novovytvorenej parcele reg. C KN č. 129/4 vecné bremeno - právo prechodu pešo i motorovým vozidlom v rozsahu parcely reg. C KN č. 129/4 v prospech navrhovateľa, VI. výrokom rozhodol, že Geometrický plán č. 9C/149/2009 zo dňa 19.10.2012 vyhotovený a autorizačne overený Ing. Yvetou Strhanovou, znalkyňou z odboru geodézia a kartografia, odvetvie geodézia, úradne overený E. F. G. dňa 10.01.2013 je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku, výrokom VII. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, výrokom VIII. navrhovateľovi uložil povinný zaplatiť trovy konania, ktoré vznikli štátu v sume 167,05 eur na účet Okresného súdu Piešťany, a to do 30 kalendárnych dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom IX. odporcov v 1. a 2. rade zaviazal zaplatiť spoločne a nerozdielne trovy

konania, ktoré vznikli štátu v sume 167,05 eur na účet Okresného súdu Piešťany, a to do 30 kalendárnych dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť vo výrokoch I., II., III., VI., VIII. a IX. dňa 15.11.2013.

2. Odvolací súd uznesením zo dňa 28.01.2015 č.k. 24Co/253/2014-278 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch IV., V. a VII. (teda v časti, ktorou súd rozhodol o zriadení vecného bremena a trovách konania) zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s odôvodnením, že súd prvého stupňa „mal rozhodnúť len o určení existencie vecného bremena (deklaratórny účinok), ktoré vzniklo vydržaním. Ďalšie pochybenie súdu prvého stupňa spočíva v tom, že si zrejme neuvedomil rozdiel medzi vecným bremenom viažucim sa na určitú osobu (in personam) a viažucim sa na vlastníctvo určitej nehnuteľnosti (in rem). V danom prípade z vykonaného dokazovania ako aj z odôvodnenia prvostupňového rozsudku jednoznačne vyplynulo, že má ísť o určenie existencie vecného bremena spojeného s vlastníctvom nehnuteľnosti (in rem), a preto oprávneným i povinným z vecného bremena nie je len určitá konkrétna osoba ale každodobý vlastník predmetnej nehnuteľnosti. Súd prvého stupňa v rozpore s tým zriadil vecné bremeno v prospech žalobcu a žalovaných 1 a 2, pričom správne mal rozhodnúť o určení existencie vecného bremena, z ktorého povinným je vlastník predmetnej nehnuteľnosti a oprávneným je vlastník predmetnej nehnuteľnosti, aby tak bolo jednoznačne zabezpečené, že takéto vecné bremeno prechádza s vlastníctvom veci na nadobúdateľa (§ 151n ods. 2 Obč. zákonníka).“

3. Súd prvej inštancie rozhodol napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom z 27.7.2017 č.k. 9C/149/2009-314 tak, že výrokom I. zriadil na novovytvorenej parcele registra „C“ KN číslo 129/3 vecné bremeno zodpovedajúce právu prechodu pešo a prejazdu motorovým vozidlom v rozsahu parcely registra „C“ KN číslo 129/3 v prospech vlastníka parcely registra „C“ KN číslo 129/2 a 128/2, ktoré parcely číslo 129/3, 129/2 a 128/2 boli vytvorené z parcely číslo 129 a 128 geometrickým plánom číslo 9C/149/2009, zo dňa 19.10.2012, vyhotoveným Ing. Yvetou Strhanovou, znalkyňou v odbore geodézia a kartografia, výrokom II. zriadil na novovytvorenej parcele registra „C“ KN číslo 129/4 vecné bremeno zodpovedajúce právu prechodu pešo a prejazdu motorovým vozidlom v rozsahu parcely registra „C“ KN číslo 129/4 v prospech vlastníka parcely číslo 129/1 a 128/1, ktoré parcely číslo 129/4, 129/1 a 128/1 boli vytvorené z parcely číslo 129 a 128 geometrickým plánom číslo 9C/149/2009, zo dňa 19.10.2012, vyhotoveným Ing. Yvetou Strhanovou, znalkyňou v odbore geodézia a kartografia, výrokom III. rozhodol, že geometrický plán číslo 9C/149/2009, zo dňa 19.10.2012, vyhotovený Ing. Yvetou Strhanovou, znalkyňou v odbore geodézia a kartografia, úradne overený Správou katastra Piešťany dňa 10.01.2013, je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku, výrokom IV. rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, výrokom V. zaviazal žalobcu nahradiť trovy konania štátu vo výške 193,97 eur na účet číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom VI. žalovaných v prvom a druhom rade zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť trovy konania štátu vo výške 193,97 eur na účet číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

4. Napadnuté rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 151o ods. 1 a § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vecne argumentoval tým, že na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v dôsledku reálneho rozdelenia nehnuteľností, ktoré mali strany v podielovou spoluvlastníctve je potrebné zriadiť vecné bremeno zaťažujúce jednu sporovú stranu v prospech opačnej strany a naopak. V konaní nebolo sporné, že strany a ich právni predchodcovia boli podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré boli predmetom predchádzajúceho vysporiadania. S ohľadom na spoluvlastnícke právo strán, neprichádzalo do úvahy vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Ak teda strany a ich právni predchodcovia využívali spevnenú plochu ako prístup k ostatným nehnuteľnostiam, využívali ju titulom svojho podielového spoluvlastníctva. Nešlo o cudziu vec, preto nemožno hovoriť o vydržaní ich práva prechodu či prejazdu. Nie je totiž možné vydržať vecné bremeno k vlastnej veci. Táto zásada platila už v rímskom práve (nemini sua res servit). Z uvedeného dôvodu bolo možné vecné bremeno len zriadiť. Už v predchádzajúcom rozsudku bolo ustálené (a poukazuje na to aj krajský súd na strane č. 7 uznesenia (pozn. uznesenie zo dňa 28.01.2015 č.k. 24Co/253/2014-278), že prechod po spevnenej časti pôvodnej parcely č. 129 využívali obe strany a ich právni predchodcovia ako prístupovú cestu k zadnej časti svojich domov. Keďže k rozdeleniu pozemkov došlo spôsobom rešpektujúcim dlhoročné užívanie parciel, strany si mali byť vedomé, že bude potreba riešiť aj prístup k zadnej časti domov, ktorý bol doposiaľ možný len cez spevnenú časť pôvodnej parcely č. 129, v súčasnosti parcely č. 129/3 a 129/4. Súd mal za preukázané, že žalovaní z dôvodu zástavby parcely č. 129/2, po reálnom rozdelení parcely č. 129, nemajú prístup motorovými vozidlami k domu na parcele č. 128/2 cez pozemky prikázané do ich vlastníctva. Nemožnosť prejazdu motorovými vozidlami až k

zadnej časti rodinného domu, znemožňuje žalovaným vyprázdňovanie septiku nachádzajúcom sa za domom. Keďže k reálnemu rozdeleniu parciel došlo až niekoľko rokov po tom, čo žalovaní na parcele č. 129/2 postavili garáž a dielňu, nie je na mieste úvaha, aby žalovaní odstránili tieto stavby z dôvodu zabezpečenia prístupu motorovým vozidlom k zadnej časti domu. Uvedené riešenie by bolo v rozpore s princípom spravodlivosti. Žalobca v prípade potreby takisto užíval spevnenú časť parcely ako prístupovú cestu. Z dôvodu potreby sprístupnenia zadnej časti domov, ktorá je v dôsledku reálnej delby pôvodných parciel sťažená, resp. v prípade žalovaných nemožná, súd zriadil na novovzniknutých parcelách č. 129/3 a 129/4, kopírujúcich spevnenú časť pozemku, vecné bremeno tak, aby bolo možné spevnenú plochu využívať ako prístupovú cestu oboma stranami. Vzhľadom na pretrvávajúce spory medzi stranami, na záver súd považuje za potrebné zdôrazniť, že parcela č. 129/3 a 129/4 má byť v stave umožňujúcom prechod. Vecné bremeno totiž vlastníka nehnuteľnosti, na ktorej je vecné bremeno zriadené, zaťažuje len v rozsahu práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu. Preto napr. žalovaný nemôže parkovať svoje vozidlá na parcele č. 129/3, nakoľko táto parcela nie je v jeho vlastníctve, môže cez ňu len prejsť. Rovnako to platí aj o úprave spevnenej časti. Každá strana je oprávnená nakladať so „svojou časťou“ ako vlastník, avšak nemá žiadne iné právo ako právo prechodu a prejazdu k „druhej časti“ plochy, nakoľko nie je jej vlastníkom. Keďže žalobca bol úspešný v spore o zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva a žalovaní v spore o zriadenie vecného bremena, vzhľadom na rovnaký úspech v spore, súd o trovách rozhodol v zmysle § 255 CSP, ako je uvedené vo výroku IV rozsudku. Keďže štátu počas konania vznikli počas konania trovy predstavujúce znalečné nepokryté preddávkami, súd uložil stranám hradiť vzniknuté trovy štátu každému v podiele 1/2. Keďže však strany po pojednávaní uviedli, že znalečné uhradili, súd vydal opravné uznesenie, ktorým uvedenú zrejmu nesprávnosť opravil.

5. Odvolací súd rozsudkom zo dňa 18.12.2018 č. k. 9Co/12/2008-378 v poradí druhý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. až IV. ako vecne správny potvrdil, pričom z odôvodnenia je zrejmé, že zriadenie vecného bremena považoval odvolací súd za prospešné pre obe strany a súčasne mal za to, že nepredstavuje obmedzenie vlastníkov nad primeranú mieru.

6. Na základe dovolania podaného žalobcom Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27.01.2022 sp.zn. 6Cdo/36/2020-497 odmietol dovolanie s odôvodnením, že dovolanie podané v elektronickej podobe nebolo spísané a podpísané osobou advokáta, ale advokátskou koncipientkou. Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 12.1.2023 sp.zn. III. ÚS 269/2022-30 bolo uznesenie NSSR zo dňa 27.01.2022 sp. zn. 6Cdo/36/2020-497 zrušené a vec mu bola vrátená, pričom bolo konštatované porušenie práva sťažovateľa na súdnu ochranu.

7. Následne Najvyšší súd SR preskúmal rozsudok odvolacieho súdu a uznesením zo dňa 26.4.2023 sp.zn 6Cdo/16/2023-514 rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 18.12.2018 č.k. 9Co/12/2018-378 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že z doposiaľ vykonaných dôkazov nemožno ustáliť, či zriadenie vecného bremena v súvislosti so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva je nevyhnutným zásahom do vlastníckeho práva dovolateľa a či prístup žalovanej k rodinnému domu nemožno zabezpečiť inak. Vo vzťahu k týmto rozhodným skutkovým tvrdeniam neboli vykonané dôkazy preukazujúce (ne)opodstatnenosť návrhu žalovanej (resp. jej právneho predchodcu) na zriadenie vecného bremena na úkor vlastníka pozemku, i napriek tomu, že dovolateľ už v priebehu konania na súde prvej inštancie, ako aj v rámci podaného odvolania namietal závery znaleckého posudku vo vzťahu k zriadeniu vecného bremena spočívajúceho v prechode pešom a motorovým vozidlom, ako aj s vyznačením prístupovej cesty na pozemku parcelného č. 129 stredom pozemku (v spise na č. I. 148 až 150). Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, ako sa súdy nižších inštancií procesne vysporiadali s uplatnenými námietkami, ktoré z pohľadu zachovania princípu právnej istoty možno považovať za rozhodujúce vzhľadom k tomu, že zriadením vecného bremena dochádza k takému zásahu do vlastníckeho práva žalobcu, ktorý nejde označiť za nevýznamný.

8. Voči výrokom I. až IV. rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že zruší predmetné vecné bremeno, namietajúc nesprávny procesný postup v konaní. Žalobca celé konanie inicioval v záujme rozdelenia pozemku po rodičoch. Žalovaní však žiadali zriadiť vecné bremeno na stred pozemku ako prístupovú cestu, pričom na základe vzájomnej dohody stredom občas prechádzali, čo žalobcovi nevadilo. Situácia sa zmenila, keď si žalovaní zriadili stolársku činnosť, na hranu pozemku nastavili niekoľko prístavieb, vytvorili si vozový park, autá garážujú v strede pozemku, umývajú ich tam, robia neporiadok, bez súhlasu žalobcu tento priestor vyštrkovali. Súdom zriadené vecné bremeno je tak zo strany žalovaných hrubo

porušované, preto žalobca nesúhlasí s jeho zriadením. Žalovaní navyše vlastnia časť záhrady súbežne s ich nehnuteľnosťou, ide o parc.č. 124/2 a 124/3 a parc.č. 124/1 dlhodobo využívajú, čím majú umožnený prístup k svojim nehnuteľnostiam. Zriadenie vecného bremena považuje za bezpredmetné, lebo záhrada im umožňuje pohodlný prístup na pozemok aj k suchému WC. Mylné je aj tvrdenie súdu prvej inštancie o tom, že sa neodvolal voči znaleckému posudku a poukázal na svoje vyjadrenie zo dňa 02.02.2013.

9. Žalovaní odvolací návrh nepodali, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrili, navrhli rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Nesúhlasia so zrušením vecného bremena, ktoré má svoje opodstatnenie, je to jediná prístupová cesta k domom. Dôvody uvádzané žalobcom nie sú pravdivé, žalovaní nemajú zriadenú stolársku činnosť, na drevené stavby majú stavené povolenie, tieto nezasahujú do prístupovej cesty. Nie sú vlastníkami parc.č. 124/2 (táto patrí manželovi žalovanej 1) ani parc. č. 124/3 (túto kúpil syn žalovanej 1), po týchto pozemkoch sa nedá dostať k nehnuteľnosti žalovaných.

10. Žalobca v odvolacej replike uviedol, že zriadenie vecného bremena je fiktívne, neopodstatnené, pretože žalovaní majú možnosť zriadiť si prístupovú cestu z opačnej strany svojho pozemku. Odvolateľka tvrdí, že jej žalovaní znehodnotili 1,5 metra pozemku po celej dĺžke jej záhrady pretože bez jej súhlasu a vedomia si vyštrkovali tento priestor a urobili tak cestu iba pre seba. V ostatnom v podstate zopakoval argumentáciu zo svojich predchádzajúcich vyjadrení.

11. Žalovaní v odvolacej duplike v podstate zopakovali svoju predchádzajúcu argumentáciu.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods.1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

13. Odvolací súd, viazaný názorom dovolacieho súdu pristúpil k preskúmaniu napadnutého rozsudku vo výrokoch I. až IV. v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom, a to so zameraním na posúdenie, či súd prvej inštancie dospel k správneému záveru ohľadom dôvodnosti zriadenia vecného bremena. Výroky V. a VI. o trovách štátu napadnuté odvolaním neboli, nadobudli právoplatnosť a neboli ani predmetom odvolacieho prieskumu.

14. Na výzvu odvolacieho súdu v zmysle § 382 CSP k použitiu ust. § 142 ods. 3 Občianskeho zákonníka, so zameraním na vyjadrenie k otázke prístupu motorovým vozidlom k rodinnému domu žalovanej a septiku (žumpe), žalobca uviedol, že nie sú splnené zákonné podmienky pre zriadenie vecného bremena. Súčasťou vyjadrenia boli aj prílohy, a to fotografie a listiny.

15. Žalovaná vo svojom vyjadrení na výzvu odvolacieho súdu v zmysle § 382 CSP k použitiu ust. § 142 ods. 3 Občianskeho zákonníka uviedla, že nesúhlasí, aby bolo zrušené vecné bremeno - právo prechodu motorovými vozidlami na novovytvorenej parcele reg. ckn č. 129/3 v prospech žalovanej a nesúhlasí, aby bolo zrušené vecné bremeno - právo prechodu motorovými vozidlami v rozsahu parcely č.129/4 v prospech žalobcu. Má za to, že zriadenie vecného bremena má opodstatnenie v tom, že je to jediná prístupová cesta, ktorá umožňuje prístup k nehnuteľnostiam motorovým vozidlom žalovanej. K vyjadreniu priložila aj fotografie a listiny.

16. Odvolací súd v preskúmanom prípade v súlade s ustanovením § 390 Civilného sporového poriadku nariadil pojednávanie na prejednanie odvolania a v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku zopakoval a doplnil dokazovanie: Pokus o zmier zo dňa 08.10.2008, Potvrdenie obce zo dňa 30.12.2009, Stavebné povolenie č. Výst. 467/2007-He zo dňa 07.01.2008, Lekárska správa zo dňa 12.10.2010 a 30.11.2009, Osvedčenie o dedičstve sp. zn.: 6D/1154/2009, Dnot 442/2009 zo dňa 18.02.2010, Úmrtný list zo dňa XX.XX.XXXX, Stanovisko obce zo dňa 12.10.2010,

Fotodokumentácia (prílohou obálka), CD – vytýčenie hranice, LV č. XXXX ku dňu 20.10.2010, LV č. XXX ku dňu 20.10.2010, LV č. XXXX ku dňu 20.10.2010, výsluch žalobcu na pojednávaní dňa 26.10.2010, výsluch žalovanej a pôvodného žalovaného 2 na pojednávaní dňa 26.10.2010, zápisnica o ohliadke zo dňa 10.11.2010, CD z ohliadky, postup prác pri vyhotovení ZP, vyúčtovanie zo dňa 15.11.2012, Znalecký posudok vrátane GP č. 12/2012 zo dňa 30.10.2012, Osvedčenie o dedičstve sp. zn.: 5D/78/2012, Dnot 159/2012 zo dňa 08.03.2013, Úmrtný list zo dňa XX.XX.XXXX, LV č. XXX ku dňu 25.09.2013, výsluch žalobcu na pojednávaní dňa 26.09.2013, výsluch znalkyne na pojednávaní dňa 26.09.2013, grafické znázornenie č.l. 185, mapa č.l. 186, vyúčtovanie zo dňa 27.09.2013, lekársky nález zo dňa 13.12.2013, čestné prehlásenie zo dňa 03.04.2014, LV č. XXXX, LV č. XXXX, fotografie č.l. 339 - 346, oznámenie o úmrtí zo dňa XX.XX.XXXX, fotografie č.l. 411, Uznesenie o dedičstve sp. zn.: 6D/25/2019, Dnot 23/2019 zo dňa 02.04.2019, Oznámenie OÚ Piešťany k Z-1161/2022 zo dňa 19.07.2022, Potvrdenie obce A. C. zo dňa 12.12.2023, fotografie č.l. 594 - 595, lekárska správa zo dňa 13.11.2023.

17. Právna zástupkyňa žalobcu na pojednávaní uviedla, že fotografie predložili súdu, kde považujú za preukázané, že odpad spredu je možné vyvieť alebo dostať sa k vyčisteniu žumpy, tam vývoz je zabezpečený, aj teda majú vedomosť od žalobcu, že tam chodí fekálne auto. Čo sa týka zadnej časti, majú za to, že budovy žalovanej sa dajú odstrániť, nie sú murované, alebo dajú sa tam dať nejaké vráta, aby sa tam autom dalo dostať, vzadu by malo byť len suché WC. Majú za to, že suché WC by nemalo mať prednosť pred vlastníckym právom a užívaním vlastníckeho práva žalobcom. Je to naozaj len suché WC a tie budovy nie sú murované, je to možné sprejazdniť, aby teda žalovaná mohla svoju časť využívať tak ako potrebuje, či už teda na prejazd alebo na parkovanie, na čokoľvek a teda majú za to, že žalobca by nemal byť obmedzený a svoje nehnuteľnosti by mohol užívať nerušene bez zásahu.

18. Na pojednávaní bola vypočutá žalovaná, ktorá uviedla, že žumpa slúži pre kúpeľňu, kuchyňu a splachovacie WC. Chodí im to ťahať fekál, ale cez susedov pozemok, ktorý s tým súhlasí. Keby jej sused povedal „nie“, tak to nemajú ako vytiahnuť. S tým proste sused súhlasí, že ich pustí po jeho pozemku. Fekálne auto zaparkuje na jeho pozemku pred jeho domom a natiahne hadice, aby sa dostal k nim. Myslí, že tam bola fotografia toho susedného domu sprava, parc. č. 126, čiže s jeho súhlasom, inak by sa im to proste nedalo, inak sa tam nedostanú. Na fotografii založenej v spise je vidno zelený dom suseda, ktorý nám pustí fekálne auto po jeho bránu a odtiaľ natiahne hadicu k nim. Na dotaz predsedníčky senátu, či na fotografii modrý štvorček je plyn, žalovaná odpovedala, že áno a dole štvorček je voda. Žalovaná uvádza, že nikdy nechodili na uvedenú časť pozemku spredu, pretože sused tam umiestnil plot, kde bola takisto cesta. Cesta bola tam, kde je na fotografii hnedá brána. Brána je na prechod, autom tadiaľ nechodili nikdy, tam sa nedá dostať autom. Cez prechod hnedou bránkou je plynová prípojka, je to vedené cez celý pozemok. Je to stred pozemku, tam bola takisto cesta ako zozadu, lenže žalobca tam umiestnil plot, pretože on nemá auto, on to nepotrebuje. Žalovaný žumpu ťahá čerpadlom na pozemok, pretože druhý sused mu neumožní fekál cez jeho pozemok, tam predložila tiež fotografie. Pán žalobca nemá dobré vzťahy so susedmi. Vzadu majú garáž, tú robil ešte jej otec, tam bolo ohlásenie drobnej stavby, to doložila. Potom tie ostatné budovy sú hospodárske, bolo to stavané, keď bola dieťa. Dozadu chodia po tej ceste, ktorá tam je teraz, autom sa nedostanú spredu a zozadu iba po tejto ceste. Kebyže tam tá cesta nie je, pán B. si dá doprostred plot, tak proste tade neprejdú ani osobným autom. Tu nejde len o ten septik, septik je najmenší problém, ale nedostanú sa k domu autom nijako. Na otázku právneho zástupcu žalobcu, či niektorá z tých budov vzadu je taká, že je pevne spojená so zemou, murovaná alebo naozaj sú to len drevené a plechové stavby žalovaná odpovedala, že jedna je murovaná, iba garáž je drevená. Na otázku členky senátu z akých dôvodov je pre žalovanú dôležité aby sa zozadu dostali autom až k domu, žalovaná odpovedá, že preto, lebo sa tam inak nedostanú autom. Napríklad záchranka sa spredu nedostane, iba zozadu, teda aj fekálne auto tam chodí ťahať septik, ale ten je najmenší problém, aj požiarnici iba tade, bol tam aj súdny znalec, ktorý jasne povedal, že musí to tak byť.

19. Podľa § 142 ods. 3 OZ, pri zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva rozdelením vecí môže súd zriadiť vecné bremeno k novovzniknutej nehnuteľnosti v prospech vlastníka inej novovzniknutej nehnuteľnosti. Zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva nemôže byť na ujmu osobám, ktorým patria práva viaznúce na nehnuteľnosti.

20. V predmetnej veci bolo podielové spoluvlastníctvo strán konania zrušené a vyporiadané reálnym rozdelením vecí (pozemkov) rozsudkom z 26.09.2013 č.k. 9C/149/2009-192, ktorý v časti zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva nadobudol právoplatnosť. Predmetom konania tak ostala

otázka zriadenia vecného bremena podľa § 142 ods. 3 OZ. Charakter vecného bremena podľa § 142 ods. 3 OZ spočíva v tom, že vlastníkov novovzniknutej parcely, ktorý je oprávneným z vecného bremena je umožnené vykonávať právo cesty (a to prechodu a prejazdu) cez inú novovzniknutú parcelu, ktorú vlastnícky nadobudol povinný z vecného bremena. Dôvodnosť zriadenia vecného bremena je však limitovaná podmienkami. Jednou z nich je posúdenie, či zriadenie vecného bremena nebude zaťažovať povinného z vecného bremena nadmieru, ktorá by bola primeraná účelnosti a potrebnosti zriadenia vecného bremena. Ďalšou podmienkou je skutočnosť, že oprávnený z vecného bremena si nemôže zabezpečiť prístup k svojim nehnuteľnostiam inak, alebo by zabezpečenie prístupu bolo spojené s neúmernymi nákladmi (vynaložené náklady by prevyšovali ujmu spôsobenú povinnému z vecného bremena zriadením práva cesty). Okolnosti dôvodnosti zriadenia vecného bremena súd posudzuje v každom prípade individuálne a prihliada aj na doterajší spôsob využitia veci.

21. Na základe vykonaného dokazovania odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu, po zohľadnení námietok, ktoré uplatnil pred súdom prvej inštancie, najmä vo vyjadrení k znaleckému posudku (č.l. 148), nie je dôvodné. Odvolateľ namietal najmä tú skutočnosť, že žalovaná má zabezpečený prístup k svojim nehnuteľnostiam aj inak, a to cez parc.č. 124/2 a 124/3 a parc.č. 124/1, ktoré dlhodobo využíva. Z informácií dostupných z katastra nehnuteľností odvolací súd zistil, že parcely, ktoré susedia s pozemkami žalovanej zo zadnej strany, t.j. z miestnej komunikácie sú nasledovné: parc. č. 123/2 vedená na LV č. XXXX vo vlastníctve C. a H. D. (každého v 1), za touto parcelou sa nachádza parc. č. 124/2 vedená na LV č. XXXX vo vlastníctve B. D., následne parc. č. 124/1 vedená na LV č. XXX vo vlastníctve I. J.. S parc. č. 124/1 susedí parc. č. 125 a následne pokračuje parc. č. 126, ktoré sú súčasne umiestnené tak, že majú prístup z verejnej komunikácie z prednej strany, resp. susedia s parc. č. 127/2 vo vlastníctve žalovanej. Parc. č. 125 a 126 sú vedené na LV č. XXXX vo vlastníctve B. a K. L. (BSM). Je nepochybné, že žiadnu z uvedených nehnuteľností nevlastní žalovaná a v konaní ani nebolo preukázané, že by žalovaná mala zriadené právo užívať predmetné parcely za účelom prístupu k svojim nehnuteľnostiam. Hoci parc. č. 123/2 je vo vlastníctve syna žalovanej, samotná skutočnosť, že ide rodinného príslušníka žalovanej, sama o sebe neznamená, že žalovaná môže túto parcelu využívať na prechod a prejazd k svojim nehnuteľnostiam. Vecné bremeno spočívajúce v práve cesty podľa § 142 ods. 3 OZ nie je možné zriadiť v prospech konkrétnej osoby (in personam), ale iba v prospech vlastníka konkrétnej novovzniknutej nehnuteľnosti (in rem), preto je irelevantné, či susednú nehnuteľnosť vlastní rodinný príslušník žalovanej, podstatné je len to, že v konaní nebolo preukázané, že by žalovaná vlastnila pozemok, z ktorého si môže zabezpečiť prístup k svojim nehnuteľnostiam, alebo že takýto prístup má zabezpečený na základe zmluvy / dohody s treťou osobou. Pokiaľ ide o parc. č. 124/2, ktorú vlastní manžel žalovanej, táto je umiestnená tak, že nevyúsťuje na verejnú komunikáciu, preto je bezpredmetné, či žalovaná tento pozemok môže využívať, alebo nie, lebo nemôže byť využívaná ako prístupová cesta. Pokiaľ ide o parc. č. 125 a 126 vo vlastníctve B. a K. L., žalovaná uviedla, že ich pozemky na prechod a prejazd využívať nemôže, sused však dovoľí, aby cez ich pozemok chodilo fekálne auto na odčerpanie žumpy, ktorá je umiestnená na parc. č. 127/2, pretože cez pozemok žalovanej a pozemok žalobcu parc. č. 127/1 sa dostať k žumpe nemôže. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaná cez susedné pozemky zabezpečený prechod a prejazd k svojim nehnuteľnostiam nemá.

22. Ďalej odvolateľ namietal, že žalovaná sa k svojim nehnuteľnostiam dostane z prednej strany, a to cez parc. č. 127/2, ktorá je dosť široká na prechod aj prejazd vozidlom. Odvolací súd za účelom preskúmania tohto tvrdenia vychádzal najmä zo záznamu a fotografií vyhotovených pri obhliadke vykonanej súdom prvej inštancie a takisto z fotografií predložených stranami konania. Najzreteľnejšie stav parc. č. 127/2 zachytávajú fotografie, ktoré na pojednávaní súd označil „A“ a „B“ (pozn. prílohová obálka). Na tejto fotografii vidno rodinné domy žalobcu (prvý dom zľava), so spoločnou stenou nadväzujúci rodinný dom žalovanej (druhý zľava – vyšší ako dom žalobcu) a opätovne so spoločnou stenou nadväzujúci rodinný dom susedov L. (vpravo - zelenej farby). Tieto rodinné domy predstavujú súvislú zástavbu, t.j. nie sú samostatne stojace. Na fotografiách je vidno hnedú bránu určenú na peší prechod (nejedná sa o bránu na prejazd vozidlom), ktorá sa nachádza približne v strede medzi parcelami žalobcu a žalovanej, t.j. 127/1 a 127/2. Kúsok od brány napravo, t.j. na pozemku žalovanej parc. č. 127/2 sa nachádza modrá obmurovaná kovová skriňa s plynomerom, ktorá je súčasťou oplotenia, t.j. nie je vybudovaná ako šachta v zemi. Ďalej napravo sa nachádza vodomerná šachta uložená v zemi, ktorá je však viditeľne vysunutá nad zemou. Z uvedeného mal odvolací súd za to, že žalovaná môže síce cez uvedenú parcelu č. 127/2 prechádzať k svojmu domu pešo, avšak prejazd vozidlom je vylúčený vzhľadom na plynomer a vodomernú šachtu, ktoré sú prekážkou v akomkoľvek prejazde. Podľa názoru odvolacieho súdu prejazd by bol možný len prípade, ak by sa hnedá kovová bránka vymenila za bránu určenú na prejazd

vozidlom, avšak iba v takom prípade, že by vozidlo prechádzalo čiastočne po pozemku žalovanej (parc. č. 127/2) a čiastočne po pozemku žalobcu (parc. č. 127/1), teda je nepochybné, že žalovaná by výlučne po svojom pozemku parc. č. 127/2 nemohla mať zabezpečený prejazd k rodinnému domu. Pokiaľ ide o plynomer a vodovodnú šachtu, v konaní nebolo preukázané, že by ich prekládka bola možná a ak aj áno, je zrejmé, že by bola spojená s vysokými nákladmi, pričom žalobca ich prekládku nenavrhol, ani netvrdil, že by bola možná.

23. Z predložených fotografií, ako aj vykonanej obhliadky je zrejmé, že na prechod a prejazd slúži, aj v minulosti slúžila časť pozemku, ktorú tvoria novovytvorené parcely č. 129/3 a 129/4. Svedčia o tom aj vyjazdené „kolajnice“ na uvedených parcelách. Odvolateľ však namietal, že pozemok parc. č. 129/2 je dosť široký na prejazd vozidlom (pozn. podľa geometrického plánu č.l. 122 ide o 4,34 m až 4,43 m – pričom po zohľadnení šírky parc. č. 129/4 je priestor na prejazd ešte širší) aj bez toho, aby žalovaná musela mať zriadené vecné bremeno na parcele v jeho vlastníctve – parc. č. 129/3. Tu musí odvolací súd dať za pravdu žalobcovi v tom, že parc. č. 129/2 a 129/4 sú od verejnej komunikácie spočiatku dostatočne široké na voľný prejazd motorovým vozidlom, avšak nie po celej dĺžke až k domu žalovanej. Ako vyplýva zo zakresleného stavu znalkyňou (pozn. č.l. 125), v druhej polovici parcely č. 129/2 (bližšie k domu) sa nachádzajú stavby, a to drevená kôlna, drevená budova (garáž) a plechová budova. Z polohy uvedených stavieb je zrejmé, že blokujú prejazd po parc. č. 129/2 a prejazd je teda možný len v strede, po parc. č. 129/ a 4, na ktorých aj bolo zriadené vecné bremeno. Odvolateľ počas celého konania vo vzťahu k predmetným stavbám neuviedol žiadnu argumentáciu, až v dovolacom konaní, tzn. v samotnom dovolaní voči rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 18.12.2018 č. k. 9Co/12/2008-378 (pozn. na č.l. 393) uviedol, že ide o stavby bez povolenia, ktoré nie sú spojené pevne so zemským povrchom a môžu byť premiestnené. Odvolateľ však neuviedol, prečo tieto tvrdenia neprezentoval pred súdom už skôr, ani nepreukazoval, že by ich bez svojej viny nemohol uplatniť pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto tieto skutkové tvrdenia považoval za novoty v odvolacom konaní podľa § 366 CSP a bolo nadbytočné sa nimi zaoberať, hoci žalovaná na tieto tvrdenia reagovala. Zo zisteného skutkového stavu mal odvolací súd za to, že žalovaná nemá zabezpečený prejazd k svojim nehnuteľnostiam ani z prednej časti (parc. č. 127/2), ani zo zadnej časti po parc. č. 129/2, pretože prejazdu bránia stavby, ktoré sa na nej nachádzajú. Bez zriadenia vecného bremena tak žalovaná nemá zabezpečenú možnosť previezť si do domu napr. nábytok, alebo väčšie hnutelné veci, nie je prístup pre sanitku, či požiarnu auto, takisto by bol znemožnený prístup k domu v prípade obmedzenia mobility žalovanej či iného rodinného príslušníka.

24. Osobitne sa súd zaoberal aj umiestnením žumpy a septika, pričom žalovaná zriadenie vecného bremena odôvodňovala aj potrebou odčerpávania prostredníctvom fekálneho vozidla. Žalobca vo svojom vyjadrení č.l. 565 (rub) nijako nespochybnil tvrdenia žalovanej, že žumpu, na ktorú je napojená kúpeľňa a nachádza sa v prednej časti – t.j. parc. č. 127/2 musí žalovaná odčerpávať s povolením vstupu fekálneho auta na pozemok susedov (pozn. B. L.). Z uvedeného je zrejmé, že prístup vozidlom z prednej časti, t.j. z pozemku parc. č. 127/2 zabezpečený nie je. Pokiaľ ide o suchý záchod, ktorý vyúsťuje do septika (viď fotografie v prílohovej obálke), ktorý sa nachádza za rodinným domom žalovanej, žalobca potvrdil, že žalovaná septik odčerpáva prostredníctvom fekálneho vozidla, avšak tvrdil, že septik je zriadený v rozpore so zákonom o vodách a nemôže byť dôvodom na zriadenie vecného bremena. Odvolací súd má za to, že námietku, že septik žalovanej je zriadený v rozpore so zákonom o vodách mohol žalobca vzniesť v konaní pred súdom prvej inštancie aj skôr, nie až vo vyjadrení v odvolacom konaní (č.l. 565). Preto bolo potrebné vychádzať z toho, že za rodinným domom žalovanej sa nachádza septik, ktorý nie je možné odčerpať inak, než prejazdom fekálneho vozidla po parc. č. 129/3 a 129/4, čo podporuje závery súdu o dôvodnosti potreby zriadenia vecného bremena.

25. Pokiaľ ide o primeranosť zaťaženia vlastnícka novovzniknutej parcely, ktorá je zaťažená vecným bremenom, z geometrického plánu (č.l. 122), ktorý sa stal súčasťou napadnutého rozsudku je zrejmé, že parcela č. 129/3 vo vlastníctve žalobcu, ktorá je zaťažená vecným bremenom, má šírku 1,27 m až 0,78 m, žalobca teda nebude obmedzený prechodom a prejazdom cez túto parcelu v takom nepomere, ktorý by nevyvažoval potrebu zabezpečenia prejazdu žalovanej k jej nehnuteľnostiam. Žalobcovi ostane k plne dispozícii susediaci pozemok parc. č. 129/1 so šírkou 5,39 – až 5,69 m, ktorý nebol zaťažený vecným bremenom a môže si ho v záujme zachovania súkromia nechať oplotiť. Rozsah vecného bremena teda odvolací súd nepovažoval za neprimeraný a neúmerne zaťažujúci žalobcu. V závere je potrebné podotknúť aj to, že vecné bremeno bolo zriadené v korelujúcom rozsahu aj pre žalobcu, a to na parc. č. 129/4 vo vlastníctve žalovanej, čo nepochybne predstavuje benefit aj pre samotného žalobcu v podobe uľahčenia prístupu k jeho vlastným nehnuteľnostiam.

26. Na základe vyššie uvedeného má odvolací súd za to, že všetky podmienky na zriadenie vecného bremena v zmysle § 142 ods. 3 OZ boli splnené, preto závery súdu prvej inštancie o dôvodnosti a potrebe zriadenia vecného bremena na novovytvorenej parcele registra „C“ KN číslo 129/3 zodpovedajúceho právu prechodu pešo a prejazdu motorovým vozidlom v rozsahu parcely registra „C“ KN číslo 129/3 v prospech vlastníka parcely registra „C“ KN číslo 129/2 a 128/2, ktoré parcely číslo 129/3, 129/2 a 128/2 boli vytvorené z parcely číslo 129 a 128 geometrickým plánom číslo 9C/149/2009, zo dňa 19.10.2012, vyhotoveným Ing. Yvetou Strhanovou, znalkyňou v odbore geodézia a kartografia a na novovytvorenej parcele registra „C“ KN číslo 129/4 zodpovedajúce právu prechodu pešo a prejazdu motorovým vozidlom v rozsahu parcely registra „C“ KN číslo 129/4 v prospech vlastníka parcely číslo 129/1 a 128/1, ktoré parcely číslo 129/4, 129/1 a 128/1 boli vytvorené z parcely číslo 129 a 128 geometrickým plánom číslo 9C/149/2009, zo dňa 19.10.2012, vyhotoveným Ing. Yvetou Strhanovou, znalkyňou v odbore geodézia a kartografia, boli správne, v dôsledku čoho odvolací súd napadnutý rozsudok vo výrokoch I. až III. ako vecne správny s použitím § 387 ods. 1 potvrdil vrátane závislého výroku o trovách konania (IV.), voči ktorému odvolateľ v odvolaní nevzniesol žiadne námietky.

27. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. O náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie rozhodol súd prvej inštancie výrokom IV. napadnutého rozsudku, ktorý odvolací súd ako vecne správny potvrdil. O trovách odvolacích konaní sp. zn. 9Co/12/2018 a sp. zn. 24Co/73/2023 a dovolacieho konania sp. zn. 6Cdo/16/2023, o ktorých dosiaľ nebolo rozhodnuté, odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacích konaní a dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, s tým, že odvolací súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 257 CSP.

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).